

חיזוק מענים טיפוליים חינוכיים לבני נוער באזור יהודה ושומרון

הצעה להחלטה

מחליטים :

(1)

- א. להקים צוות בין-משרדי לחיזוק התיאום ושיפור הממשקים בין גורמי החינוך, הטיפול, מניעה ואכיפת החוק במטרה לצמצם ולמנוע נשירה ממערכת החינוך ומצבי סיכון בקרב בני נוער באזור יהודה ושומרון (להלן – "הצוות הבין משרדי").
- ב. הצוות הבין-משרדי יורכב מהנציגים הבאים :

המתאמת הבין-משרדית למניעת עבריינות נוער, במשרד המשפטים – יו"ר ;
שני נציגים ממשרד הרווחה והביטחון החברתי ;

שני נציגים ממשרד החינוך ;

שני נציגים ממשרד המשפטים ;

שני נציגים מהמשרד לביטחון הפנים, כאשר אחד מהם יהיה נציג הרשות
הלאומית לביטחון קהילתי ;

שני נציגים ממשרת ישראל ;

נציג משרד ראש הממשלה ;

נציג משרד הביטחון ;

ארבעה נציגי מועצות אזוריות כהגדרתן בצו בדבר ניהול מועצות אזוריות (יהודה
והשומרון) (מס' 783), התשל"ט-1979 – שימנה המנהל הכללי של משרד
המשפטים.

- ג. הצוות הבין-משרדי רשאי לפעול באמצעות צוותי משנה, אשר יעסקו בין היתר
בנושאים הבאים :

(1) בחינת הצורך בפיתוח מענים נוספים על אלו האמורים בסעיף 2 להחלטה
זו, לרבות מסגרות מותאמות נוספות.

(2) תיאום המענים האמורים בסעיף 2 להחלטה זו, חיזוק תיאום הפעילות
הבין-משרדית והתיאום בין הממשלה למועצות האזוריות ובין לבין
עצמן, ויצירת רצף מענים.

לצורך ריכוז ותפעול הצוות הבין-משרדי יוקצה למשרד המשפטים תקן כח-אדם אחד.

- (2) לפעול לחיזוק המענים הטיפוליים חינוכיים לבני נוער באזור יהודה ושומרון, כמפורט
להלן :

א. משרד הרווחה והביטחון החברתי יפעל לתגבר פעילות בתחום הרווחה לנוער
במצבי סיכון שונים ברשויות המקומיות באזור יהודה ושומרון, כפי שיקבע
המשרד ובהיקפים כספיים כמפורט להלן –

(1) לשם פעולות איתור וטיפול – בהיקף של 960,000 ש"ח לשנה, בשנים 2022 עד 2026 ;

(2) להוספת תכנית מעטפת אישית – בהיקף של 640,000 ש"ח לשנה, בשנים 2022 עד 2026.

ב. משרד החינוך יסייע לרשויות מקומיות באזור יהודה ושומרון במתן מענה חברתי וקהילתי לנוער במצבי סיכון שונים, בהתאם לתוכנית מקצועית של אגף א' לילדים ונוער בסיכון של המשרד, הכוללת 2 צירי פעולה :

(1) המשך הפעלת תכנית להעצמה של בני נוער בסכנת נשירה ומעבר לגבעות ביהודה ושומרון, בהיקף של 8 מיליון ש"ח בשנה, בשנים 2021 ו-2022.

(2)

(א) המשך הפעלת מסגרת חינוכית שיקומית למתן מענה קצר מועד לבני נוער במצבי סיכון – לחיזוקם ושילובם חזרה למשפחתם ובמסגרת חינוכית מתאימה, בהיקף של 2 מיליון ש"ח לשנה להפעלה.

(ב) בחינת האפשרות להגדרת המסגרת כאמור בפסקה (א) כפנימיה קולטת נוער כאמור, למתן מענה קצר מועד והחזרה הנוער לקהילה, בכפוף לנהלי משרד החינוך והעברת תקציב תוספתי עבור אחזקה.

ג. הרשות הלאומית לביטחון קהילתי במשרד לביטחון הפנים (להלן – "הרשות") תפעיל מארג מענים מבוסס קהילה בתחומי עיסוקה ברשויות המקומיות הרלוונטיות, בהתאם לתכנית שתגובש בנושא, אשר תכלול פעילות לאיתור וליווי בני הנוער וביצוע הדרכות לבני נוער ולבני משפחותיהם, לקהילות מהן מגיעים בני הנוער או שאליהן הם מגיעים. זאת, במטרה למנוע התנהגויות מסכנות ולעודד את גיוס בני הנוער לצבא או שילובם בשירות לאומי-אזרחי.

לצורך יישום החלטה זו הוקצו לכל משרד מהמפורטים לעיל המשאבים האמורים בהחלטה במסגרת הצעת חוק התקציב לשנת הכספים 2021, התשפ"א-2021 והצעת חוק התקציב לשנת הכספים 2022, התשפ"א-2021.

דברי הסבר

רקע כללי

ביום 19.6.2016 התקבלה החלטת ממשלה מספר 1561, שעניינה סיוע מיוחד לשנת 2016 לאזור יהודה ושומרון. מכח ההחלטה האמורה תוקצבו תכניות התערבות רשותית, לטובת שיקום וקידום נוער וצעירים בסיכון ביישובי יהודה ושומרון, כולל נוער בסיכון על רקע בטחוני, וללא תלות במקום מגורם המקורי. תקצובן של תכניות אלו, אשר כללו עובדי איתור נוער, בניית תכנית מותאמת לנערים ופעילויות חברתיות חינוכיות הופסק ובעקבות כך נגדעה פעילות מניעה ושיקום שהחלה בנושא, על אף שהוכחה נחיצותה וחיוניותה.

בנוסף, בשנת 2020 החל לפעול צוות בין-משרדי בראשות המתאמת הבין משרדית למניעת עבריינות נוער שבמשרד המשפטים, אשר נועד לתאם בין כלל הגופים העוסקים בנושא ולשפר את הממשקים ביניהם.

בהחלטה זו מוצע לעגן את הקמתו ועבודתו של הצוות הבין-משרדי האמור, אשר מטרתו לחזק את התיאום ולשפר את הממשקים בין גורמי החינוך, הטיפול, המניעה ואכיפת החוק, במטרה לצמצם ולמנוע נשירה ומצבי סיכון בקרב בני נוער באזור יהודה ושומרון (להלן – "הצוות הבין-משרדי"). מוצע כי הצוות יהיה רשאי לפעול גם בצוותי משנה, אשר יעסקו בין היתר בנושאים המפורטים בהצעה.

בנוסף, וכדי להפעיל מחדש את הפעילויות החשובות כאמור לעיל, מוצע לקבוע כי משרדי החינוך, הרווחה והביטחון החברתי וביטחון הפנים, יגבשו, יפעילו או יסייעו בהפעלת תכניות ומענים לאיתור, ליווי וטיפול בנוער, במטרה לחזק את המענים החינוכיים והטיפוליים בהם, כמפורט להלן:

משרד הרווחה והביטחון החברתי יפעל לתגבר פעולות איתור נוער במצבי סיכון ברשויות המקומיות השונות באזור יהודה ושומרון וטיפול בהם, וכן הוספת תכנית מעטפת אישית שמטרתה תפירת חליפה אישית מותאמת עבור כל נער.

משרד החינוך יפעל להמשך הפעלת תכנית להעצמת נוער בסכנת נשירה ומעבר לגבעות. הרשות האומית לביטחון קהילתי במשרד לביטחון הפנים תפעיל מארג מענים מבוסס קהילה בתחומי עיסוקה ברשויות המקומיות הרלוונטיות, אשר יכלול פעילות לאיתור, ליווי, וביצוע הדרכות לבני נוער ולבני משפחותיהם, ולקהילותיהם.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

תקציב

הובהר בהצעת ההחלטה כי לצורך יישום החלטה זו הוקצו לכל משרד מהמפורטים לעיל המשאבים האמורים בהחלטה במסגרת הצעת חוק התקציב לשנת הכספים 2021, התשפ"א-2021 והצעת חוק התקציב לשנת הכספים 2022, התשפ"א-2021, כמפורט להלן:

ליישום סעיף 2.א. – לגבי פסקה (1), בהיקף של 960,000 ש"ח לשנה, בשנים 2022 עד 2026 ;
לגבי פסקה (2), בהיקף של 640,000 ש"ח לשנה, בשנים 2022 עד 2026.
ליישום סעיף 2.ב. – לגבי פסקה (1), בהיקף של 8 מיליון ש"ח בשנה, בשנים 2021 ו-2022 ;
לגבי פסקה (2)/(4), בהיקף של 2 מיליון ש"ח לשנה.
ליישום סעיף 2.ג. – הפעלת התכנית תהיה מתוך התקציב הקיים ברשות לביטחון קהילתי.

השפעת ההצעה על מצבת כח אדם

מוצע להקצות תקן כ"א אחד במשרד המשפטים, לצורך ריכוז ותפעול עבודת הצוות הבין-משרדי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שרת החינוך, השר לביטחון הפנים ושר הרווחה והביטחון החברתי אישרו את הצעת ההחלטה

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 1561 מיום 19.6.2016 בנושא "סיוע מיוחד לשנת 2016 לאזור יהודה ושומרון".

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

אין מניעה משפטית באישור ההצעה. מצ"ב חוות דעת משפטית.

סיווגים*

סיווג ראשי: 05 ממשלתי.

תחום פעולה עיקרי: 02 חברה וכלכלה.

מוגש על ידי שר המשפטים

**כ"ח בחשון התשפ"ב
03 בנובמבר 2021**

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה:

חיזוק מענים טיפוליים חינוכיים לבני נוער באיזור יהודה ושומרון

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

מוצע לעגן בהחלטה את הקמתו ועבודתו של הצוות הבין-משרדי שהחל לעבוד בשנת 2020, ומטרתו לחזק את התיאום ולשפר את הממשקים בין גורמי החינוך, הטיפול, המניעה ואכיפת החוק, במטרה לצמצם ולמנוע נשירה ומצבי סיכון בקרב בני נוער באיזור יהודה ושומרון. מוצע כי הצוות יהיה רשאי לפעול גם בצוותי משנה, אשר יעסקו בין היתר בנושאים המפורטים בהצעה.

בנוסף, וכדי להפעיל מחדש פעילויות לאיתור, ליווי וטיפול בנוער באיזור יהודה ושומרון, במטרה לחזק את המענים החינוכיים והטיפוליים בהם, מוצע לקבוע כי משרדי החינוך, הרווחה והביטחון החברתי וביטחון הפנים, יגבשו, יפעילו או יסייעו בהפעלת תכניות כאמור, כמפורט בהצעת ההחלטה.

מובהר בנוסח הצעת ההחלטה כי לצורך יישומה הוקצו לכל משרד המשאבים האמורים בהחלטה, במסגרת הצעת חוק התקציב לשנת הכספים 2021, התשפ"א-2021 והצעת חוק התקציב לשנת הכספים 2022, התשפ"א-2021.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

מיקוד מענה באזור מסוים עשוי לעורר שאלות משפטיות באשר לחלוקת המשאבים. אולם, לאור ההצדקה שהציגו גורמי המקצוע השונים, לפיה לנוער נושר באזור זה מאפיינים ייחודיים, הנובעים בין היתר מהאזור בו הם נמצאים ופוטנציאל הסיכון שבו, והדבר מצדיק פיתוח מענה ייעודי המותאם לצרכיהם, לצמצום הנשירה ומצבי הסיכון כאמור, אין מניעה משפטית באישור ההצעה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

מהלשכות המשפטיות של משרד הרווחה והביטחון החברתי, משרד החינוך והמשרד לביטחון הפנים נמסר כי אין מניעה משפטית לאישור ההצעה.

מהלשכה המשפטית במשרד הביטחון נמסר כי אין להם הערות להצעה או לחוות הדעת המשפטית.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

על דעת המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט חוקתי-ציבורי), אין מניעה משפטית באישור ההצעה.

לאה בקובר, עו"ד

היועצת המשפטית למשרד המשפטים

כ"ו בחשוון התשפ"ב

1 בנובמבר 2021